

■ Eventjes terug in de tijd...

GUIDO GEZELLE en Bissegem

Een prikje in de richting van de moeilijkheden die zich in die periode afspeelden om en rond de bouw van de tweede kerk. Een mysterie waar wij vermoedelijk nooit de ware toedracht zullen van kunnen achterhalen.

We lichten dit omstreden derde vers even toe.

De verhuis van het eerste kleine kerkje op het kerkhof naar de tweede Bissegemse kerk, waarvan nu nog de resten staan recht tegenover de Hendrik Dewildestraat, verliep niet zonder slag of stoot.

Gebedsprentje van Guido Gezelle

In de *Liber Memorialis*, dagboek van de pastoor uit die periode vinden wij over dit feit bitter weinig terug. *Deken Vandeputte* legde de eerste steen op 16 juni 1871 en hij zong er de eerste mis op 23 juni 1872. Maar dan bleef de kerk "wepel" staan tot bijna één jaar later op 13 mei 1873 Pastoor Van Gampelaere er pas de tweede mis zong.

Een groot deel van de Bissegemse bevolking zag de overgang naar de tweede kerk, gelegen rechttegenover de Hendrik Dewildestraat, niet echt zitten en wilde eigenlijk liever naar het kleine gezellige kerkje aan de Leie. **"t Volk aan 't oud geloof getrouw maakt groot het kleene kerkgebouw"**...

Flarden uit gemeenteraadsverslagen geven aan dat de bouw van de tweede kerk inderdaad voor veel discussie zorgde in ons dorp. Blijkbaar geraakte men moeilijk aan de nodige middelen. De notabelen van het dorp gingen in de clinch en ook Deken Vandeputte mengde zich in de discussie.

Wij zetten enkele feiten uit de gemeenteraad op een rij:

3.07.1867

Huidig kerkgebouw in zeer slechte staat maar herstellen of vergroten is te duur. *Jan Devos* stelt dat een nieuwe kerk economischer zal zijn. Ev. met tussenkomst van de staat en provincie... Bisdome zou bereid zijn 7000fr. te geven en de kerkfabriek 1500fr. Dat kan worden aangevuld met particuliere giften, maar de bijdrage van de gemeente mag niet de 6000fr. overschrijden. *Schepen Vanhoutte* vindt dat de kerk dicht bij de Steenweg Kortrijk-Menen zou moeten liggen.

Raadslid Veys zegt dat fondsen er pas komen als kerk op zelfde plaats komt te staan. Bestekken zullen worden gemaakt.

20.01.1869

Voorstel van de kerkfabriek om het bouwen van de kerk op zich te nemen. Voor de gemeente is het onmogelijk tussen te komen gezien de zware te dragen kost door de aanleg van de Gullegemsesteenweg. De kerkfabriek, pastor, Jan Devos, milde schenkers, waarborgen 1/3 als de kerk op zelfde plaats wordt gebouwd. Op voorwaarde dat de oude materialen eigendom blijven van kerkfabriek en de staat en provincie elk 1/3 betalen. Raming bedraagt 41.752,23fr.

Gezien de hopeloze toestand van de kerk beslist de gemeenteraad dat voorstel te aanvaarden en geeft toelating om kerk te slopen...

Oktober 1870

Staat van verval eist dringende herstelling... ook het torenuurwerk moet hersteld worden

26.12.1872 (een andere wending)

Gemeenteraad vraagt toestemming 2 schenkingen te mogen aannemen.

1. Stuk grond in Driekerkenstraat geschonken door Juffrouwen Julia en Adelaïde Chomé uit Kortrijk
2. Een kerk nieuw gebouwd, gelegen op bovenvermeld terrein geschonken door kanunnik Ferdinand Vandeputte pastoor-deken v.d. OL Vrouwekerk te Kortrijk. Waarde 30.000fr. Schenkingsakte 24.08.1872. Heel verdienstelijk, gezien de slechte staat van de huidige kerk en de grootte niet meer voldoet door de bevolkingsgroei die nog toeneemt.

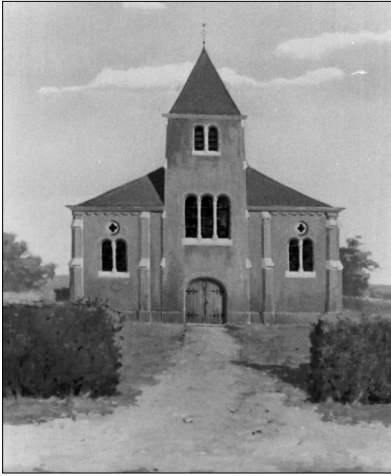
31.05.1874

Goedkeuring voor afbraak van eerste kerk. Bouwstoffen verko-

pen voor aankoop nieuwe meubelen voor de nieuwe kerk (zal pas gebeuren in 1899). Vermoedelijk werd de tweede kerk onder Kortrijkse druk, meer bepaald van Deken

Eerste kerkje Bissegem

Vandeputte, (hij zorgde vermoedelijk ook voor de schenkingen van de juffr. Chomé uit Kortrijk), halverwege de Driekenstraat gebouwd. Deze kerk stond ook niet centraal in Bissegem want het centrum was zich meer en meer aan het verplaatsen naar de Meensesteenweg.
Een oude Bissegemnaar

Tweede kerkje van Bissegem

wist mij ooit te vertellen dat de bisschop om die reden nooit de 2de kerk wilde betreden.

Uiteindelijk zal ze maar goed 25 jaar dienst doen en werd in 1898 de bouw van de huidige kerk aangevat. Deze stond wél in het centrum van het dorp en Bissegem kreeg er meteen een mooi dorpsplein bij. De oude kerk werd op 17 augustus 1899 te koop gesteld en uiteindelijk aangekocht voor de luttele som van 5850fr. door vlashandelaar Vanderstichele uit Gullegem.

Maar nu terug naar Guido Gezelle.

Guido Gezelle werd geboren op 1.05.1820 en overleed op 27.11.1899.

Wij spreken van zijn Kortrijkse periode tussen 1872 en 1899. Een zeer vruchtbare periode die zich zou uitten in dichtwerken gewijd aan de Broeltorens, Het Begijnhof, De Leie, en ook Bissegem kwam eventjes aan bod.

Hendrik Dewilde was de eerste gediplomeerde onderwijzer in Bissegem en was vele jaren gemeentesecretaris. Als jonge leerkracht, gaf hij van 1.09.1882 tot 19.08.1890 les in de Heilige Geest school, in de volksmond 'de Wezenschool', in de Handboogstraat nr. 11 te Kortrijk. In de Wezenschool kwam onderpastoor Guido Gezelle, die naast de school in huis nr. 13 woonde 's middags eten. Op die manier raakt meester Henri met de priester-dichter bevriend. Bij zijn huwelijk schrijft Gezelle een gedicht. "*Heilwensch opgedragen aan mijnen besten vriend Hendrik Dewilde, ter gelegenheid van zijn huwelijk met juffrouw Leonie Pollet, te Kortrijk, de 23 april 1891*".

Nog een gedicht of beter een lied van Gezelle waarin Bissegem even aan bod komt is in '*De Schaal van dat betoverde ei*'. Een ludieke kijk op het leven van zuster *Cornelia* geschreven ter gelegenheid van haar gouden bruiloft in 1989, '*voor de kluchte gedicht en gezongen door Guido Gezelle*'. Ze werd geboren te Bissegem onder de naam *Mathilde Coussement* op 5.02.1827 en overleed op 4.07.1900.

***Te Bissegem ontving ze 't leven,
omtrent den Leyestroom,
daar zooveel vlas wordt ingedreven,
nabij nen hoogen boom.
Daar is het dat, van kindsbeen af,
Ze tekens van vocatie gaf. ●***

P. V.

Sinds kort prijken op de ruiten van OC De Troubadour de verzen aan ons dorp toegewijd van Guido Gezelle, een van Vlaandrens grootste dichters.

HOSANNAH! VOLK VAN BISSEGHEM

***Hoe nee'drig dorp, hoe klein de plek,
hoe ingekort van landsbestrek,
al waer 't van de wereldmacht
schier ongekend en niets geacht.***

***Daar waakt een oog op, onvermoeid
die 't al bestiert dat leeft en groeit
zoo ligt er langs den Leieboord
een nee'drig dorp, bij Kortrijks poort,
dat Bisseghem voor name draagt
en Sint Omaars patroonschap draagt.***

Ik was fier dit uit het oog verloren gedicht in mijn boek 'mijn Postkaartenverzameling' te kunnen publiceren. Rudy Dewilde had de tekst aangetroffen op een stofferige schoolzolder tussen wat oude documenten. Volgens dit geschrift was dit een gelegenheidsgedicht in 1894 geschreven bij de aanstelling van E.H. Henricus Ollivier, als pastoor van de Sint Audomarus parochie van Bisseghem.

Maar er was een addertje onder het gras.

Eén Bisseghenaar had dit gedicht blijkbaar toch niet uit het oog verloren. Mijn boek was maar pas van de pers toen Hubert Volckaert (onderwijzer) me (terecht) op het matje riep. Heb jij wel het volledige werk van Gezelle nagelezen? Bij deze kreeg ik een boek met het volledige werk van Gezelle mee naar huis en kon ik op zoek naar de enige echte versie van dit gedicht.

Guido Gezelle schreef het gedicht eigenlijk al 2 jaar vroeger, als welkomstgroet aan E.H. Désiré De Cuypere die op 1.06.1875 de pas overleden pastoor Frans van Gampelaere opvolgde. De Cuypere was sinds 1862 onderpastoor van St.-Maartens te Kortrijk en dus enkele tijd stadsgenoot van Gezelle.

Toen in 1894 E.H. Henricus Ollivier pastoor werd te Bisseghem, werd het gedicht voor een tweede keer gebruikt. Maar er werd meteen ook een vers weggelaten.

Geen wonder. Want niemand had nog veel zin om oude koeien uit de gracht te halen. Hiermee bedoel ik dan de perikelen die zich rond de bouw van onze tweede kerk hadden afgespeeld. Op subtiele wijze wist Gezelle dit feit in zijn gedicht te verwerken, wat nogmaals zijn virtuositeit illustreert.

***Zijn grijze kerk nu zonder kruis
vervangt een nieuwer godsdiensthuis
en 't volk aan 't oud geloof getrouw
maakt groot het kleene kerkgebouw***